

Chasseur et Python

Igbám naárú wɔɔɔwɔ-ná. Igbám ceení waazú fɔɔ nge wéégilí tátátá ɔɔ bíníyí idáná sóm. Iyélé iyó laaní ríŋa waawi. Wɔɔɔɔnɔ́ íbá iwíí ná ge sɔsɔ, lé bɔjɔɔ ɔɔ ná, ɔsɔ úŋ; máwí láání daá máwí buusí daá; bíná buusí daá wéégilí idána nabúru. Ina ge ɔsɔ cé bɔjɔɔ ɔɔ ná, maawí láání ná buusí ná aséé mɔɔgbɔɔ faawá daá ge. Wɔɔɔɔnɔ́ íbamáá fáa daá ná waajáŋ íkɔnɔ́ iwíílí íbéŋí ná, bɔɔnɔsú nínínáa léńle á téwu waaníí bínjɔwú bánvarím ŋmááwú bilé né, weebéŋí ná fɔɔ náwú náárú wɔngɔnɔ́ izíŋéé unáámú. Éhé nge Igbám céení ɔsɔ hoó aayí báa ceéí ríké ge mooyúú bííɔɔ ma. Nge Igbám ceení wɔɔgbɔɔ kagáálí, wángagáálí náwú ceení; nyányí bɔjɔɔ fáa bilé ná bɔjɔɔ kaálé kaálí. Wémbí sebíbábilá ná umɔɔná náwú céení ná alí ɔtɔyí ídée alaja ná, malífɔ ge baáyáá bile. Ɖoo caanáwú alaja ge bánýaá. Iná ge ɔwe ídée tílu daá, aséé tám wénkí ɔwe wángáálíyí bilé ná, Gúúní kilé kínjɔwú wé náádóozo kilé kidana sóm, nyɔɔsí yánjáárí Gúúní. Gúúní ɔíɔɔ wɔngbɔwú kísɔɔ; ilé ɔíɔɔ wééwilí íkébéŋí ná waagáná náwú ímú. Gúúní we wángagáálí náwú, Igbám we wángagáálí. Bíde tám ná, Adeńńí, ɔóm kúɔɔnɔ́, ilé wándálí we lóbe nyɔɔsí wéná ilé, ilé ɔgɔwe ídée bɔɔwu ndáa ilé ɔíɔɔ waagálu wánjáádí kíɔím. Ilé waagálu íkílí buríŋá idána nání, ilé waagúsí íkébéŋí ná ilé waagáná náwú kúɔm ímu, kpuná náádoozo amú awe ángagáálí. Adeńńí wángagáálí náwú, Gúúní wángagáálí, Igbám wángagáálí. Bááwéní wángagáálí bika ídána uráwú. Begerereŋe begerereŋe begerereŋe; ɔóm nyányí ilé írɔ ɔsɔ ilé ídábá íwóró bilé né, báa níníní dáa ilé ínyí mɔɔlí bilé né, ilé waaján íkómɔɔlí ícúúná fɔɔ náwú. Gúúní ɔíɔɔ kábámáá ilé ɔíɔɔ wɔngbíwú nííya ɔsɔ á cé ge mɔɔɔɔ mádí, nabúru mónyúu náwú céení. Aayí uná ge Adeńńí weelézí Gúúní. Bika Igbám tacɔɔtá ná ɔtɔ ídée malífɔ. Adeńńí wáján íkúru ná ge ɔwe waamá nawú péb ícáŋ ɔlɔ ade. Káma ilé wánmám ge ɔlɔ ade na ímɔɔ ímílí-ná ífɔɔ. Ilé waaján umá náwú ɔlɔ ade ná, ilé waazálá cé, náwú ɔsálá lí. Iná ge Gúúní cɔɔ ge Gúúní ɔsɔ keé cɔɔ defee. Gúúní ícáŋ itálá ícé náwú loovóoruú. Náwú ícáŋ ísáɔí ɔefee ilé ífée. Adeńńí waaguru ná su béŋí ná ho Gúúní sómee náwú jɔ weejéŋ loovóore bika azimá wéndim. Gúúní ɔsɔ ímú íduná náwú, Adeńńí ɔsɔ ímú íduná náwú. Nge béríké béríké bɔɔgbɔɔ yowú. Nge ɔsɔ cé, wéení séékpɔɔ náwú ceení ná, bínzaá níníní cé. Bɔwe bónyoó, Igbám ilé íbá ídáaréé ade ilé ízúúmáá íbééna wémbí bínlám ná. Ilé wɔɔmɔɔ íbéé ŋmátire wánlí wénbí bááwé wonyoó káma wénbí bílílá buríŋá ná, ilé íbéena nge ilé wɔɔmɔɔ íkúru ísím. Ilé wɔɔmɔɔ íkúru ísím nge ɔsɔ keyí. Béedísí bebéŋí ná, bee Igbám íbilé. Nge baríŋá báázím bebéé ná Igbám. Igbám íkánúm alí itálá bɔjɔɔ. ɔsɔ bíyáásí ge, ɔsɔ aayí ɔɔndɔ ge, wémbí bílílá ɔɔndɔ ná íbilé. Ge ɔsɔ toovonúm fanám ímú mɔɔ ɔɔndɔ mánnáyí mángagáálí. Amá bulá náŋmáání wɔɔɔnɔ́ na ílá ɔɔ ge céení ɔíɔɔ waalá ɔɔ. Mébééna buríŋa. Nge Gúúní ɔsɔ nyáána sínjee, ɔsɔ úŋ, toovonúm ge ɔánjáádt. Adeńńí ɔsɔ nyáána sínjee, ɔsɔ úŋ, Igbám sinje iduná tóm, toovonúm ge ɔánjáádt únvéérí toovonúm. Iná ge Adeńńí ɔsɔ Igbám we lé, ɔsɔ úŋ sinje ɔánjáádtí toovonúm ge únɔéézí toovonúm káma ányéégízi, a nyóómúúlí mɔɔ, á nyóómúúlí

Gúúni únghós ònjéle mós, Gúúni wángúú mós, itéézi nyóó. A únghú nyóómúli mós ònbíle ònjéle Gúúni, bíngú bísaá níminí sínje cé; bíle ná toovonúm ge ònjááá. Ge lgbám isi tóó mēnvēerím toovonúm. Wémí bígeé ná ge isi: Adeńńi tíńá náwú. Gúúni isi ñmati kazóó. Isi mēevéríná nya. Njíní ge bílá? Náwú síjéé ge ilé wóóóó isi ímá iló ge nyóó nyééjé loovóóre. Nge isi ábíle nyááná toovonúm; nyéedjézi kazóó, toovonúm bile ge bílá. Adeńńi tíńá náwú. Aayí nge beeyízi náwú ñnaamú, balá Gúúni kójozíya. Nyányí náwú ilé wáábá ídóó ná, bōōghós náwú déé kángámá kángámá kádám Adeńńi déé báńá ñj ná alí izúú jó. Biikúti bíka sóm, nge adeńńi isi lgbám, isi ñńí, nyéndeezímá leé ge. Nge lgbám weezéli sóm ikázúú igádínee adeńńi wóró. Wángalaazi yi nbíle wéngbénáá idéé dáana. lgbám ilé idábatá íku nábúru, kójozíya ge baaláyí ñńínáá báálá gúúni kíle kíkpóó níbáwú ná. Babamáá ge bōōgóni batálá buwa ñdaá. Ge su : lé ge nyédeé geyé? Nge ònzúú buwá, sídítési gee? Nge isi aayí òjibá òkédéé. Baadálá né, luré kúbónibónibónjé nbíle. Hoo lé ge sídítési ná? isi kōni dé. Baadálá luré ná ge isi nyááná céé, cé ge médéé. Òkí médéé súu nōó dáá bícááru únkatáti, bíka a mańńarínya òjéñe ñdóki bícááru bíle alí òjibó. Nge isi bílá kázóó. Bazúwáná sóm. Nge lgbám wōōdóki Adeńńi déé súu nōó daá bícáári kpám kpám kpám. Nge Adeńńi wáázú lím wōōó bíka lgbám síjéé alí bíkóni binárayi bisooná lím. Si bánjájé básúú lím daá òj ná aséé òaána ge bígeé. Òóó nbíle á nyáábá ína òj ge káyanga, Adeńńi ná idjelnáá ná ibíyaá, aléewá baríjá bōwe ína. Si batálá basím ná, lgbám weebéni idí ná, lím féyi íróózi. Lé ge òáálí; tómtína òj?

Baajájé batálá ná ge alééré ilé wáájájé ikádáti sooróm ikéyélé tóó kpáru, ícájé íkóni símu tjaá Adeńńi, nge isi oho ikámu mós bońmu igóm. Nge alééré wáájájé íbo ímu igóm. A ngú nyááná alééré ímú, kazóó, alééré ímú íbá íjós kázóó ge á idásám ñdéndekiná, bíka íwe lím daá ínaámú. Waamu igóm bité, nge woogójózi lím su céle we ná ge weejéle bajáa Adeńńi nge isi ikécéle mós céle igóm. Nge weejéle lgbám. Weejéle lgbám ná ge lgbám waamu. Táam wenkí lgbám wánmúu lím sí nyóó ná, alééré wáálá lgbám kazóó nge tjáñ íwe wánmaazi isi ááh alééré nbíléé, ñgbe ífáma ceení médéé òj, ádoo médeé ceení òj márajá yi. ljáñ wánmaazi bíle, uná ge Adeńńi isi kúbóni bamáá índjí suúru nyóó; wentí nyánmaazi ná mányí, alééré cōó ná nya lowú. Bíle ná nyóó; alééré mós mádunáyí, mós máálá yáradá, mánbá mavanya. Nge woogúti ínyé íbéñjé Adeńńi cōó ná, nge isi húwu, waabísí ícōó òjfee nge wōōnyóó lím. Alééré wendjé ná, nge wōōnyóózi íbéñjé íwóóó ná uríja. Nge isi hōó mánmáazi ñmááni wáńńáá rōge, tífe céení òj óho.

Nge isi lgbám òjisuúru cé ge nyóógóni, alééré nyón yúuyi, nge wōōmós iyáá alééré. Alééré wōōgóni ná ge isi tōó, nyááná lgbám ceení, nyááná íru ceení, mōzoolé isi sínje nyánáyí míndóm kuu òam. lgbám cōó, lgbám cōó ge isi kúbóni ceení wáánmáti òj ná toovonum mós mámbá móyuú ceení? Nge isi aayí kúbóni, ikáñmatí bíle nyónyuyí mós mađínáyí máálá yáradá. Aayí kúuyu bíle ilé íkpára toovonúm alí básúú. Icélé we òam básúú báfini toovonúm ína lgbám bowóózi aló ná abaaló. Téwú wéevé náge isi óhó ádoo céení wámbá itísí ikpéé ikázáama òj. Nge isi aa kúbóni òj suúru báá féwu mángazáaré nya céení

wángázáaré nya. Máđíínáyí máálá yáradá ge. Iná ge bɔɔjɔɔ buté ná, lgbám wɔɔjɔɔ iléerí uná pááá bíízáá ílé wooyuú álú ná, nyányí isi á abaalú waabá íyuú álú, íbá ínyíná ígóróté ge. lgbám waawalí ina alí wé lítoozo. Bacáá lgbám báwíí alí balá áđúwa lgbám wóró isi lgbám waazí ge; békíli íngú badana yi. Ináamú ge íjɔɔ íjɔɔ ná wíré kína ge isi umú wémgbém. Iná ge isi nyéngbém sińjee? isi úń. Médéé alééré ní? isi waabá ímɔɔ ma ge toovonúm mɔngbóyi. Nge isi tɔɔ nɔɔyá féyi. Iná ge isi mɔyéná faadíní natírí sí maványa. Médéé faadíní kée faadíní nábúđóozo. Amá bídaá kúđum̄bı ge nyánlízí. Síngbé đɔ ná bɔɔtá wénkí nyááláma ná. Bıđaá kúđuntu: á urú waaján wánnyááđí, yáá waaján wánzım̄ đɔ, á nyááján idékináyí ímáyi đɔ íyáá íyíđe, wángúrúú ge báá đoo wánján isi, wéńvém ge. Isi bilé yaá, isi úń.

Sííle índu: isi úń. A nyaján nyɔɔɔ ge nyɔɔɔléé isi sińje lume ge méndéé yáá nánjíriya ge méndéé yáá kpíra ge méndéé, nyánján índɔ isi cé ge méndéé ná, nyánnáá ge nyáján nyázíńjéé inaámú. Tíle sííle.

Buga tóozońdu: wéntí mɔɔ mányítı mán ńmatí nyá đɔ ná. A wémbí urú waaján umáází wémbí íwémbiré ńdáá ná, nyáján nyányı ńján ínvéeríyi isi đɔ ge nyánmaazí.

Bíle ná, wéńtí ge nyɔɔɔbɔɔ? Amá kúđuntu ge bánlízí yoo. lgbám wɔɔjɔɔ đɔ ge isi bilé ná kúbɔní bádánlízí nábúlée? Isi kúđuntí ge. lgbám wɔɔjɔɔ đɔ tím; nyáána wéńtí urú wámmaazí urú ícán utílí ná, tíle ge umú wánlízí. Wéntí nyánmaazí ná mánđılíí bilé náá? Oho tílá ímú kázɔɔ tíle ge umú wánlízí. Nge isi nɔɔyá féyi. Ge waajáá bídeé fáadíní ícéleyi, iwílíyi bídeé tíni. Nyáána mééjéle nyá faadíní tuná đɔ ná, á nyóóbó láti ínđi ná ínđónzɔɔ bídeé tíni ná búcán búcɔɔ ná nyórɔɔzı đıđɔ bááđóo sínlá náárú đıđɔ, ıgóní unlá yi. Nge waalá yi bídeé fáadíní ikéjéle yi. Weegéjéle yi nge isi ányóóbó, yuú kélímbiré unám náti ínđi. Nge weegedéé. Weegedéé ná, alééré ínyáá íkádá íwóró. Iná alééré bɔkpɔɔ bekédée. Bɔɔgóní batálá ná, húu weení únđɔ, wéení únđɔ; isi đédeé lgbám ge đédeé lgbám ge. Đánlám lííyá nyɔwóró, isi umú iná ıđí umú ıdasí. Bɔkóní bɔcɔɔ, baadalá táá ńđɔ ná ge isi lé ge nyóogoyúú ígɔm? isi óho lenlé meedéé ge bugózu ná ínblé, baagávámá alú ge. Bilé yaá, isi úń.

lgbám tánlám faadíní weńtí bɔɔdóyi ná íđji, wɔɔgbɔɔ faadíní tun wánlám wéndii. Waalátí síídi ná, bóńgorń ge bíná nivéyɔɔ unján íngó bíteé. lján ıjɔɔ wéndjí sukó nivéyɔɔ buté ná, waaján sutéézı ikó đɔ ná aayi alí kúbɔní fíńde rɔɔzı. Ngú nyányí isi bídeé tám sálaaláwá ge; kúbɔní bá ıjɔɔ alú cɔɔ yi lówu bilé ná, kúbɔní ílé wɔngbɔɔ ná kpómɔɔ. Faadíní woodósı ná alí ívínđe kújuú rɔɔzı. Nge fíńde waaján đılá đɔ đíbısí đısála.

Bujan bíđıńá đɔ ge leleedɔ á urú waaján ina alú, nge waaján umáází đɔ, fíńde wánján đıkúrú đɔ.

Đińga urú Aruuna